

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/124/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412210020
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4412210020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Soni Zmekovej, v právnej veci navrhovateľa: VB LEASING SK, spol. s r.o., so sídlom Bratislava, Košická 49, IČO: 31 378 528, v zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Daniel Juhás s.r.o., so sídlom Bratislava, Seberíniho 1, proti odporkyni: Z. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX, v zastúpení: JUDr. Ľubomír Krivočenko, advokát so sídlom Štúrovo, Nám. sv. Imricha 19, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 31. januára 2013 č. k. 4C/93/2012-180, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 81,47 eura, Advokátskej kancelárii JUDr. Daniel Juhás s.r.o., so sídlom Seberíniho 1, Bratislava, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným na Okresný súd Nové Zámky dňa 07. 05. 2012 domáhal voči odporkyni určenia, že darovacia zmluva zo dňa 12.05.2009, uzavretá medzi W. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX a C. Z., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX ako darcami a Z. O., rod. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX ako obdarovanou, predmetom ktorej bolo darovanie nehnuteľností (bližšie špecifikovaných v návrhu) a na základe ktorej bol v prospech odporkyne povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Správy katastra Nové Zámky pod č. V XXXX/XXXX, je voči navrhovateľovi právne neúčinná. Navrhovateľ sa domáhal vyslovenia právnej neúčinnosti uvedenej darovacej zmluvy z dôvodu, že tento právny úkon bol urobený v posledných troch rokoch medzi osobami blízkymi, a to príbuznými v priamom rade, za účelom ukrátenia navrhovateľa. Otec odporkyne - W. Z., ako konateľ spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. uzavrel s navrhovateľom dňa 20. 08. 2007 dve leasingové zmluvy č. LZF/07/90156 a č. LZF/07/90157. Keďže spoločnosť INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. sa dostala do omeškania s úhradami leasingových splátok, navrhovateľ odstúpil od oboch leasingových zmlúv a vyzval nájomcu na zaplatenie splatnej pohľadávky. Pohľadávky z oboch zmlúv boli zabezpečené vystavením blankozmenky a navrhovateľ ako veriteľ dňa 20.8.2007 doplnil na blankozmenkách vystavených dlžníkom zmenkové sumy (30.861,26 eura a 30.482,19 eura) pozostávajúce z pohľadávok vyplývajúcich z oboch leasingových zmlúv, splatných 7.1.2011. W. Z. na oboch zmenkách podpísal ručiteľské vyhlásenie o zmenkovom ručení za zaplatenie záväzkov príjemcu lesingu (spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o.) voči navrhovateľovi z titulu oboch leasingových zmlúv na sumy uvedené v oboch zmenkách. Pretože zmenkové pohľadávky neboli uspokojené ani vystaviteľom zmenky (INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o.) ani avalistom (W. Z.), navrhovateľ sa obrátil na Okresný súd Bratislava V, ktorý vydal v konaní č. k. 1Zm/115/2011 dňa 27. 06. 2011 zmenkový platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10. 07. 2011. Týmto zmenkovým platobným rozkazom bola odporcom v 1. a 2. rade (INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. a

W. Z.) uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi (VB LEASING SK s.r.o.) pohľadávku 61.343,45 eura s príslušenstvom. Táto pohľadávka navrhovateľa vznikla z uvedených leasingových zmlúv. Na základe tohto zmenkového platobného rozkazu podal navrhovateľ návrh na vykonanie exekúcie, ktorá sa vedie u súdnej exekútorky JUDr. Denisy Regináčovej Mihálovej pod sp. zn. EX 884/2011. Navrhovateľ prostredníctvom oznámenia súdnej exekútorky zistil, že W. Z. bol v roku 2009 evidovaný ako vlastník a spoluvlastník nehnuteľností vedených v kat. úz. U. a C. M., ktoré nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy spolu s manželskou previedol na odporkyňu a nemá iný majetok, z ktorého by mohla byť uspokojená vymáhaná pohľadávka, čím bol navrhovateľ ukrátený na možnosti uspokojiť svoju vymáhanú pohľadávku z darovaných nehnuteľností v rámci exekučného konania.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrhu vyhovel a určil, že darovacia zmluva uzavretá dňa 12.5.2009 medzi W. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX a C. Z., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX ako darcami a Z. O., rod. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX ako obdarovanou, predmetom ktorej bolo bezodplatné darovanie nehnuteľností v kat. úz. U. zapísaných na LV č. XXX ako parc. č. XXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvorcia spolu s rodinným domom súp. č. XXXX, parc. č. XXX o výmere XXX mX - záhrady, parc. č. XXXX o výmere XXX mX - orná pôda, na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvorcia s domom súp. č. XXXX, parc. č. XXXX/X - vinice o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - záhrady o výmere XXX m2, všetky v podiele 1/4 k celku, na LV č. XXXX kat. úz. C. M. parc. č. XXXX/X - vinice o výmere XXXX m2, parc. č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2, parc. č. XXXX/X - vinice o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XX m2, parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XX m2 v podiele 1 k celku, na základe ktorej bol v prospech odporkyne povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Správy katastra Nové Zámky pod č. V XXXX/XXXX, je voči navrhovateľovi právne neúčinná. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol tak, že zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1.260,14 Eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa Advokátskej kancelárii JUDr. Daniel Juhás, s.r.o., do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil odkazom na ust. § 42a ods.1, 2,3,4,5, § 42b ods. 1 až 4 a § 116, § 117 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) tým, že touto darovacou zmluvou previedli rodičia odporkyne na svoju dcéru bezodplatne nehnuteľnosti a odporkyňa sa stala ich vlastníčkou. Darovaciu zmluvu uzatvorili v čase, keď otec odporkyne mal voči navrhovateľovi zmenkový ručiteľský záväzok za zaplatenie záväzkov jeho spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o, z titulu dvoch leasingových zmlúv. Navrhovateľ uzavrel dňa 20. 08. 2007 s W. Z. (otcom odporkyne) ako konateľom firmy INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. dve leasingové zmluvy č. LZF/07/90156 a LZF/07/90157 predmetom ktorých bolo poskytnutie plnenia na kúpu dvoch úžitkových automobilov FIAT Ducato za cenu 1.186.987,60 Sk. Doba trvania leasingu bola dojednaná na 36 mesiacov po prevzatí predmetu leasingu. Spoločnosť prestala splácať predmet leasingu, dostala sa do omeškania so splátkami za mesiace apríl, máj a jún 2008 celkove vo výške 3.355,95 eura (101.101,50 Sk) z každej zmluvy, preto navrhovateľ listom z 30. 06. 2008 odstúpil od oboch zmlúv a súčasne vyzval spoločnosť INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. na zaplatenie pohľadávky 3.980,76 eura (119,924,60 Sk) pozostávajúcej zo splatných leasingových splátok, úrokov z omeškania, nákladov spojených s odobratím predmetu leasingu, a paušálnej pokuty) z každej zmluvy. Následne navrhovateľ zaslal spoločnosti záverečné vyúčtovanie z prvej zmluvy dňa 15.1.2010 vo výške pohľadávky 23.321,99 eura a z druhej leasingovej zmluvy dňa 22. 10. 2009 vo výške 22.262,66 eura. Pohľadávky z oboch zmlúv boli zabezpečené vystavením blankozmenky a zmluvou o použití a vyplnení blankozmeniek uzatvorenou medzi navrhovateľom a spoločnosťou INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o (príjemca leasingu) a avalistom(W. Z.). Navrhovateľ ako veriteľ dňa 20.8.2007 doplnil na blankozmenkách vystavených dlžníkom zmenkovú sumu vo výške 30.861,26 eura pozostávajúcu z pohľadávky vyplývajúcej z prvej leasingovej zmluvy a na sumu 30.482,19 eura pozostávajúcu z pohľadávky vyplývajúcej z druhej leasingovej zmluvy. Obe zmenky sa stali splatnými dňa 7.1.2011. Zaplatenie zmieniek bolo zabezpečené zmenkovým ručením- ručiteľským vyhlásením W. Z., ktoré vyhlásenie vlastnoručne podpísal na zmenkách dňa 20.8.2007, čím prevzal ručiteľský záväzok za príjemcu leasingu voči navrhovateľovi z titulu leasingových zmlúv na sumy uvedené v oboch zmenkách.

Darovacou zmluvou zo dňa 12. 05. 2009 W. Z. a C. Z., darovali nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX ako parc. č. XXX o výmere 657 m2 - zastavané plochy a nádvorcia spolu s rodinným domom súp. č. XXXX, parc. č. XXX o výmere 757 m2 - záhrady, parc. č. XXXX o výmere 919 m2 - orná pôda, na LV č. XXXX kat. úz. U. parc. č. XXXX o výmere 371 m2 - zastavané plochy a nádvorcia s domom súp. č.

XXXX, parc. č. 1346/1 - vinice o výmere 224 m², parc. č. XXXX/X - záhrady o výmere 323 m², všetky v podiele 1/4 k celku, na LV č. XXXX kat. úz. C. M. parc. č. XXXX/X - vinice o výmere 1031 m², parc. č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 1045 m², parc. č. XXXX/X - vinice o výmere 817 m², parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 589 m², parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 35 m², parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 62 m², všetky v podiele 1/2 k celku, Z. O., ako obdarovanej, ich dcére. Na základe tejto darovacej zmluvy bol v prospech odporkyne povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Správy katastra Nové Zámky pod č. V XXXX/XXXX.

Navrhovateľ na Okresný súd Bratislava V podal návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu voči dlžníkovi spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. a zmenkovému ručiteľovi W. Z. na zaplatenie pohľadávky z titulu predčasne ukončených leasingových zmlúv, ktorému súd vyhovel a zmenkovým platobným rozkazom sp. zn. 1Zm/115/2011 zo dňa 27. 06. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10. 07. 2011 uložil povinným: 1/ INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. a 2/ W. Z. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi (VB LEASING SK s.r.o.) pohľadávku 61.343,45 eura s príslušenstvom do troch dní od doručenia platobného rozkazu. Pretože odporcovia si povinnosť uloženú im týmto rozhodnutím nesplnili, podal navrhovateľ návrh na vykonanie exekúcie u súdnej exekútorky JUDr. Denisy Regináčovej Mihálovej, exekučné konanie sa začalo dňa 18.10.2011 na základe exekučného titulu- zmenkového platobného rozkazu. Exekútorka listom z 13. 03. 2012 oznámila navrhovateľovi ako oprávnenému v tomto exekučnom konaní, že povinní nevlastnia žiadny majetok, pretože povinný v 2. rade previedol nehnuteľnosti, ktoré mal vo vlastníctve a spoluvlastníctve na svoju dcéru darovacou zmluvou zo dňa 12. 05. 2009. Navrhovateľ potom návrhom podaným na súde dňa 7.5.2012 sa domáhal odporovateľnosti tohto právneho úkonu (darovacej zmluvy), ktorý urobil dlžník (otec odporkyne) v úmysle ukrátiť navrhovateľa ako veriteľa. Súd z vykonaného dokazovania mal preukázané, že W. Z. prestal splácať predmet leasingu ani nie po roku od uzavretia leasingových zmlúv uzavretých 20.8.2007 a už za mesiac apríl, máj, jún 2008 neboli zaplatené leasingové splátky, preto mu navrhovateľ oznámil predčasné ukončenie leasingových zmlúv s výzvou na úhradu pohľadávky. Vedomosť W. Z. ako jediného konateľa spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. o pohľadávke voči navrhovateľovi potvrdzuje aj právoplatný zmenkový platobný rozkaz. Odporkyňa podľa názoru súdu nepreukázala, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel svojho otca ukrátiť navrhovateľa, pričom vychádzal zo zistenia, že odporkyňa žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, avšak napriek tejto skutočnosti odporkyňa nikdy podľa jej tvrdenia sa nezaujímal o to, či jej otec má nejaké dlhy a nejaké záväzky, nikdy sa nepýtala na jeho majetkové pomery ani na jeho podnikanie a v čase podpisu darovacej zmluvy nemala vedomosť o tom, že jej otec by mal byť dlžníkom navrhovateľa a že bezodplatným darovaním nehnuteľností ho môže ukrátiť pri vymáhaní jeho pohľadávky. Tvrdenie právneho zástupcu odporkyne, že jej otec nemal vedomosť o svojich dlhoch a potom o nich nemohla mať vedomosť ani odporkyňa, pretože mu nebol doručený zmenový platobný rozkaz, vyvracia vo svojej svedeckej výpovedi W. Z., ktorý uviedol, že založil firmu INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o., kde bol jediným spoločníkom a konateľom a zakúpil dve motorové vozidlá na leasing cez navrhovateľa. Pretože sa dostal do finančných problémov, prestal splácať leasingové splátky. Potvrdil, že tak na leasingových zmluvách ako aj na zmenkách sú jeho podpisy. Potvrdil aj to, že vlastnil nehnuteľnosti na Slovensku, s manželkou odišli do Holandska a asi po mesiaci, keď sa im začalo dariť, rozhodli sa, že tam zostanú a všetok majetok na Slovensku darujú dcére. Tvrdil však, že nemal vedomosť o tom, že má nejaké dlhy na Slovensku a odporkyňa nemala vedomosť o jeho podnikaní, pretože sa s ňou o tom nerozprávali. Z výpovede svedkyne C. Z., matky odporkyne, bola ozrejmená len tá skutočnosť, že vlastnila s manželom nehnuteľnosti, postavili si rodinný dom, ku ktorému mali aj záhradu a tieto nehnuteľnosti darovali svojej dcére, pretože syna už vyplatili v roku 2002. Manžel podnikal, mal dve nákladné autá kúpené na leasing, no nevedela sa vyjadriť či mal nejakú pohľadávku voči leasingovej spoločnosti. O podnikateľských aktivitách svojho otca odporkyňa nič nevedela, pretože s ňou o podnikaní nehovorili, nepovažovali to za potrebné.

Podľa názoru súdu odporkyňa ako obdarovaná, na ktorej spočívalo dôkazné bremeno, nepreukázala, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať úmysel dlžníka, teda svojho otca W. Z., ukrátiť navrhovateľa ako veriteľa. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka, takú činnosť (aktivitu), aby sa o tomto úmysle dozvedela. Z prednesu odporkyne ako ani z jej konania však nevyplýva, že by bola vyvinula náležitú starostlivosť na objasnenie toho, či jej otec v čase podpisu darovacej zmluvy má nejaké záväzky voči navrhovateľovi alebo voči iným právnickým alebo fyzickým osobám a či svojim konaním neukracuje týchto svojich veriteľov. V zmysle dikcie zákona sa u osôb

blízkych dlžníkovi predpokladá úmysel o ukrátenie veriteľa, preto osoba blízka dlžníkovi pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech, sa musí presvedčiť, že právny úkon neukracuje dlžníkovho veriteľa a nesmie robiť právne úkony na ujmu jeho práv, v prípade, že sa tak nezachová, musí byť uzrozumená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takého právneho úkonu od dlžníka nadobudla (rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/313/2011). Z uvedených dôvod mal súd zato, že odporkyňa v zmysle § 120 OSP neunesla dôkazné bremeno, ktoré spočívalo v tomto konaní výlučne na nej, teda nevedela preukázať, že vyvinula náležitú starostlivosť pri podpise darovacej zmluvy a nemohla rozpoznať úmysel svojho otca ako dlžníka ukrátiť navrhovateľa, preto návrhu vyhovel. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní plne úspešnému navrhovateľovi priznal ich náhradu vo výške 1.260,14 eura.

Proti tomuto rozsudku súdu podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa, ktorá žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporkyňa poukázala na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvého stupňa vyvodil záver z konštatovania odporkyne, keď na odporkyni spočívalo dôkazné bremeno, aby preukázala, že nemohla poznať úmysel dlžníka, teda svojho otca W. Z., ukrátiť navrhovateľa, ani pri náležitej starostlivosti. Odporkyňa v odvolaní poukázala na to, že v čase prevodu vlastníctva nehnuteľností, t. j. 12.5.2009, jej otec W. Z. logicky nemal ani nemohol mať vedomosť o existencii akéhokoľvek dlhu voči navrhovateľovi. W. Z. sa dlhodobo nezdržoval na mieste jeho trvalého bydliska a poštu prevzala ním splnomocnená osoba (odporkyňa), ktorá prichádzajúce zásielky iba odkladala. Súd prvého stupňa vyslovil názor, že z prednesu odporkyne ako ani z jej konania nie je zrejmé, že by bola odporkyňa vyvinula náležitú starostlivosť na objasnenie toho, či jej otec v čase podpisu darovacej zmluvy má nejaké záväzky voči navrhovateľovi alebo voči iným právnickým a fyzickým osobám a či svojím konaním neukracuje týchto svojich veriteľov. Z vyššie spomenutých dôvodov ani sám W. Z. nemohol vedieť, že on ako fyzická osoba bola dlžníkom navrhovateľa. Z toho implicitne vyplýva, že ani jeho dcéra nemohla ani pri vynaložení náležitej starostlivosti zistiť, či jej otec v čase podpísania darovacej zmluvy bol dlžníkom navrhovateľa, a teda ani prípadný úmysel jej otca ukrátiť svojho veriteľa (ktorý však jednoznačne daný nebol). Súd prvého stupňa sa pri vynesení rozsudku nevyjadril k argumentácii odporkyne o tom, že navrhovateľ neunesol svoje dôkazné bremeno a že jeho návrh, ako právny úkon odporuje dobrým mravom. Spoločnosť, v ktorej bol W. Z. konateľom až do momentu, kým tento bol vo funkcii konateľa, si svoje povinnosti voči navrhovateľovi plnila riadne. V čase okamžitého odstúpenia od leasingovej zmluvy navrhovateľom, W. Z. už nebol konateľom spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA, s.r.o. a o skutočnosti, že uvedená spoločnosť nesplnila svoje povinnosti sa dozvedel až v súvislosti s týmto súdnym konaním. Následne navrhovateľ predmet leasingu odobral a dňa 6.10.2009 predal tretím osobám. Z uvedených skutočností vyplynulo, že navrhovateľ žiadne ukrátenie veriteľa nepreukázal, nakoľko k ukráteniu na jeho strane nedošlo a tým nesplnil podmienku uvedenú v § 42a ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka.

K odvolaniu odporkyne sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu ako vecne správny a zároveň zaviazal odporkyňu k náhrade trov konania. Vo svojom vyjadrení poukázal na svedeckú výpoveď pána W. Z. ako darcu a bývalého konateľa spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o., ktorou bolo preukázané, že v čase darovania nehnuteľností mal vedomosť o záväzkoch spoločnosti INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o., teda aj svojich záväzkoch s príhliadnutím na uzatvorené Zmluvy o vyplnení a použití blankozmeniek, ktoré navrhovateľ v konaní súdu prvého stupňa predložil. Taktiež navrhovateľ zotrváva na svojom názore, ktorý je podporený aj odbornou literatúrou, na ktorú poukázal vo svojom vyjadrení, a to že vyplnením blankozmenky sa predtým zámerne nevyplnená blankozmenka stala riadnou zmenkou, pričom všetky záväzky z nej vznikajú s účinkami od počiatku (ex tunc), to znamená, že v čase darovania pán W. Z. mal zmenkovo ručiteľský záväzok voči navrhovateľovi, keďže obe zmenky boli vystavené dňa 20.08.2007. Navrhovateľ uviedol, že vo všeobecnosti žiadny návrh na súd ako procesný úkon nemôže byť posúdený ako úkon, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, pretože by sa tým poprelo ústavné právo na prejednanie veci súdom, na ktoré má každý právo, a preto ani samotná žaloba navrhovateľa nemôže byť za žiadnych okolností označená ako úkon, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ má za to, že v konaní bolo dostatočným spôsobom preukázané ukrátenie jeho pohľadávky, a to najmä samotnou darovacou zmluvou, pretože dlžník za darovanie predmetných nehnuteľností neobdržal žiadne ekvivalentné plnenie - protihodnotu a na úhradu svojej pohľadávky priznanej právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, doposiaľ žiadne peňažné prostriedky neobdržal. Ukrátenie navrhovateľa ako veriteľa odvodzuje

zo skutočnosti, že právny úkon dlžníka (W. Z.) jednoznačne viedol k zmenšeniu majetku dlžníka a v dôsledku tohto úkonu navrhovateľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, a to aj napriek prebiehajúcej exekúcii, pričom, ak by nebolo tohto úkonu, navrhovateľ by mohol svoju pohľadávku z majetku dlžníka (darovaných nehnuteľností) aspoň sčasti uspokojiť. Podľa názoru navrhovateľa je zrejmé, že dlžník W. Z. sa zbavil všetkého svojho majetku, z čoho jednoznačne vyplýva a je preukázané, že došlo k ukráteniu uspokojenia navrhovateľovej pohľadávky, keďže dlžníkovi nezostal majetok, z ktorého by navrhovateľ mohol byť uspokojený. Uvedenú skutočnosť potvrdilo aj oznámenie exekútorky o stave exekučného konania, keďže pohľadávka navrhovateľa je v súčasnosti nevymožiteľná. Navrhovateľ sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že odporkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadne vykonania náležitej starostlivosti za účelom zistenia, či pri darovacom úkone dlžníka (W. Z.) je alebo nie je úmysel ukrátiť nejakého veriteľa. Keďže vykonanie takejto náležitej starostlivosti odporkyňa v konaní nepreukázala, súd správne prezumoval úmysel dlžníka ukrátiť uspokojenie navrhovateľovej pohľadávky. Zo zvyšných skutkových okolností prípadu vyplýva, že žiadna aktivita, ktorá by preukazovala vykonanie takejto náležitej starostlivosti nebola vôbec zo strany odporkyne vykonaná. Pohľadávka navrhovateľa bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, a to zmenkovým platobným rozkazom.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP, a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne, a odvolanie odporkyne nie je opodstatnené. Preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok potvrdil.

Predmetom konania je návrh navrhovateľa o určenie neúčinnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi odporkyňou a jej rodičmi, z ktorých otec je dlžníkom navrhovateľa. Súd prvého stupňa žalobe z vyššie uvedených dôvodov vyhovel. Existenciu vymáhateľnej pohľadávky ustálil zo zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1Zm/115/2011 zo dňa 27. 06. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10. 07. 2011, ktorým uložil odporcom: 1/ INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. (dlžník navrhovateľa) a 2/ W. Z.(zmenkovému ručiteľovi) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi (VB LEASING SK s.r.o.) pohľadávku 61.343,45 eura s príslušenstvom(z titulu predčasne ukončených leasingových zmlúv) do troch dní od doručenia platobného rozkazu. Odporcovia pohľadávku neuhradili, preto podal navrhovateľ návrh na vymoženie pohľadávky exekúciou. Okresný súd v Nových Zámkoch dňa 23.11.2011 poveril súdnu exekútorku JUDr. Denisy Regináčovej Mihálovej pod sp. zn. EX 884/2011 vykonaním exekúcie. V exekučnom konaní zistil, že dlžník navrhovateľa W. Z. bol v roku 2009 evidovaný ako vlastník a spoluvlastník nehnuteľností vedených v kat. úz. U. a C. Most, ktoré nehnuteľnosti spolu s manželkou previedli darovacou zmluvou zo dňa 2.5.2009 na odporkyňu.

Podľa § 42a ods. 1 Obč. zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva podľa § 42a a nasl. Obč. zákonníka je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými zmenšuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky) na úkor veriteľov. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, čo znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Predmetom odporovateľnosti sú právne úkony, ktorými sa zhoršuje možnosť veriteľa na uspokojenie pohľadávky. Odporovať možno len úkonom dlžníka a dlžníkov právny úkon musí ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. V súdnom konaní je na veriteľovi, aby preukázal, že dlžník sa majetku zbavil výlučne z dôvodu, aby sa z neho nemohol uspokojiť veriteľ. Predpokladom úspešnosti v súdnom konaní je okolnosť, že k právnomu úkonu, ktorému sa má odporovať, došlo v posledných troch rokoch (ide o prekluzívnu lehotu), ďalej že právny úkon bol urobený s úmyslom ukrátiť veriteľa, ak tento úmysel bol druhej strane známy, pričom úmysel ukrátiť veriteľa

sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Uvedené neplatí, ak druhá strana (blízka osoba) dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Náležitá starostlivosť a schopnosť rozpoznať úmysel dlžníka sú skutkové okolnosti, ktoré treba zisťovať konkrétne, diferencovane a špecificky v každom jednotlivom prípade. V tomto smere dôkazné bremeno (§ 120 ods. 1 OSP) spočíva na osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený.

Z výsledkov vykonaného dokazovania je jasné, že pohľadávka navrhovateľa voči W. Z. bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu. Odporkyňa sa bránila, že nevedela o pohľadávke svojho otca voči navrhovateľovi, a tvrdila, že o nej nevedel ani otec, ktorý sa o tomto záväzku dozvedel až po doručení žaloby. Uvádzala, že do roku 2008 študovala v zahraničí, po návrate bývala s rodičmi a budúcim manželom v ich rodinnom dome, rodičia však odišli pracovať do Holandska, kde sa rozhodli žiť a pretože ona nemala vlastné bývanie, darovali jej rodinný dom, chatu a pozemky. Nehnuteľnosti darovali len jej preto, že bratovi rodičia už predtým poskytli finančné prostriedky a on mal bývanie zabezpečené. Vedela že otec podniká, ale nič bližšie o jeho podnikateľských aktivitách nevedela.

Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo zákonného predpokladu, že odporkyňa, ako osoba blízka dlžníkovi mala vedomosť o jeho dlžobe, ako aj o jeho úmysle ukrátiť navrhovateľa pri vymáhaní jeho pohľadávky. Posúdenie, či odporkyňa vedela o okolnostiach odôvodňujúcich odporovateľnosť právneho úkonu je posúdením skutkovej otázky; v tomto smere dôkazné bremeno preukázanie opaku, t.j. že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohol ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať zaťažilo odporkyňu (nie navrhovateľa ako to namietal a v odvolaní); úmysel ukrátiť veriteľa sa pri právnych úkonoch, ktorými bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb, predpokladá. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že odporkyňa nevyvrátila zákonný predpoklad vedomosti úmyslu dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť navrhovateľa pri vymáhaní jeho práva. V odvolaní tvrdila, že jej otec nemal vedomosť o existencii dlhu, avšak žiadne právne významné dôvody pre rozhodnutie vo veci v jeho prospech neuvádzala. Zo strany prvostupňového súdu bol poučený v zmysle § 120 ods. 4 OSP o tom, že všetky dôkazy musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Odvolacie dôvody odporkyne neboli právne významné a tieto nemohli zvrátiť výsledok prvostupňového konania.

V danej veci bolo podstatné zistiť, či navrhovateľ má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, či dlžník v posledných troch rokoch urobil právny úkon, ktorým ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky navrhovateľa a odporkyňa, ktorá je dlžníkovi osobou blízkou, preukázala, že úmysel dlžníka ukrátiť navrhovateľa nemohol ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať. Tieto zákonné podmienky úspechu žaloby boli podľa názoru súdu prvého stupňa splnené a odvolací súd sa s týmto záverom stotožnil. Odporkyňa sa bránila tým, že v čase uzatvorenia darovacej zmluvy nemal jej otec vedomosť o tom, že je dlžníkom navrhovateľa a o tejto skutočnosti sa dozvedel až po začatí tohto konania, namietajúc, že zmenkový platobný rozkaz mu nebol doručený. Túto obranu odporkyne odvolací súd nepovažoval za právne významnú, pretože z listín predložených navrhovateľom je preukázané, že otec odporkyne ako jediný spoločník a konateľ firmy INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. uzatvoril s navrhovateľom leasingové zmluvy, ktoré však pre finančné problémy firmy nevedel plniť (neplatil dohodnuté splátky) a navrhovateľ 30.6.2008 od oboch zmlúv odstúpil a vyzval W. Z. na zaplatenie pohľadávok z titulu odstúpenia od zmlúv. Už v tom čase mal otec odporkyne vedomosť o tom, že jeho firma je dlžníkom navrhovateľa. Odporca prevzal ručiteľský záväzok za zaplatenie záväzkov svojej firmy ako príjemcu leasingu, čo vyplýva z blankozmeniek vystavených dňa 20.8.2007, ktoré podpísal. Následne bol vydaný zmenkový platobný rozkaz, ktorým boli INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o. a W. Z. zaviazaný spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi vymáhateľnú pohľadávku. V zmysle § 511 ods. 1 Obč. zákonníka sa navrhovateľ mohol domáhať splnenia dlhu voči ktorémukolvek zo solidárne zviazaných žalovaných a svoju vymáhateľnú pohľadávku si mohol uspokojiť aj z ručiteľského záväzku otca odporkyne. Zmenkový ručiteľský záväzok podpísal otec odporkyne v roku 2007, takže musel predpokladať, že v prípade neuspokojenia pohľadávky dlžníkom (INTERTRANS SLOVAKIA s.r.o.) môže byť za splnenia zákonných podmienok zviazaný na platenie súdnym rozhodnutím. Bolo preukázané, že v čase uzavretia darovacej zmluvy dňa 12.5.2009 záväzok otca odporkyne voči navrhovateľovi existoval, navyše zmenkový platobný rozkaz mu bol doručený dňa 6.7.2011, a preto v čase spísania darovacej zmluvy musel vedieť, že pohľadávka navrhovateľa uspokojená nebola. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa v tom, že okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že odporkyňa vedela o úmysle svojho otca namietaným právnym

úkonom ukrátiť navrhovateľa a že pri náležitej starostlivosti mohla tento úmysel rozpoznať. Tomuto záveru nasvedčuje to, že rodičia odporkyne sa v roku 2008 rozhodli odísť do zahraničia, kde im mala práve odporkyňa pomôcť pri hľadaní zamestnania, pretože na Slovensku sa im nedarilo, otec odporkyne predal firmu, lebo sa dostal do finančných problémov. Krátku dobu potom, ako odišli do zahraničia a začalo sa im dariť, rozhodli sa tam zostať žiť a všetok majetok, ktorý mali na Slovensku previedli darovacou zmluvou na odporkyňu. Vzhľadom na druh nehnuteľností, ktoré sú predmetom prevodu, nemožno uveriť tvrdeniu odporkyni, že jej nehnuteľnosti darovali rodičia len preto, že nemala vyriešenú bytovú otázku, pretože predmetom darovania nie je len rodinný dom so záhradou, v ktorom bývali, ale aj iné nehnuteľnosti (chata, orná pôda, vinice, trávnaté porasty). Z uvedeného vyplýva, že v čase spísania darovacej zmluvy, ktorú za darcov uzatváral manžel odporkyne, splnomocnený jej rodičmi na tento úkon (už v tom čase sa zdržiavali v zahraničí) a vzhľadom na dobré vzťahy medzi odporkyňou a rodičmi a okolností uzavretia darovacej zmluvy, aj odvolací súd prijal záver svedčiaci o tom, že odporkyňa vedela, resp. mohla vedieť o úmysle otca ako dlžníka ukrátiť navrhovateľa pri vymáhaní jeho pohľadávky.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku podrobnejšie nezaoberal splnením ďalšej zákonnej podmienky vyplývajúcej z ust. § 42a OZ, t. j. či daným právnym úkonom došlo k úplnému zmenšeniu majetku dlžníka tak, aby aspoň čiastočne bolo ohrozené vymáhanie pohľadávky navrhovateľa. Odvolací súd prihliadol na to, že ani odporkyňa a ani jej otec netvrdili existenciu iného majetku; z ktorého by mohla byť pohľadávka navrhovateľa uspokojená a vyplýva to aj z exekučného spisu. Za takýchto okolností bolo preto možné darovaciu zmluvu považovať za odporovateľný právny úkon, ktorým došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, ako aj k obmedzeniu práva navrhovateľa na vymáhanie jeho pohľadávky z majetku dlžníka.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 81,47 eura. Tieto trovy pozostávajú z odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 17.4.2013 podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v sume 60,08 eura, režijného paušálu za rok 2013 vo výške 7,81 eura a 20% dane z pridanej hodnoty - 13,58 eura, spolu suma 81,47 eura. Trovy konania je odporkyňa povinná podľa § 149 ods. 1 OSP zaplatiť advokátskej kancelárii zastupujúcej v konaní navrhovateľa.

Toto rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.